Dosarul nr. 2a-3384/23 (dosar electronic 2-23024247-02-2a-06092023)
Judecătoria Chișinău, judecător Vasilică Tatiana

D E C I Z I E

mun. Chișinău 28 februarie 2024

Colegiul civil, comercial
și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
Președintele ședinței, judecător Nelea Budăi
Judecătorii Viorica Mihaila și Vitalie Cotorobai
Grefier Zoia Pleșca

examinând, în şedinţă de judecată publică, cererile de apel declarate de Matei Veaceslav și Ministerul Justiției, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 12 iunie 2023, pronunțată în cadrul cauzei civile inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Matei Veaceslav către Ministerul Justiției cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale și încasarea prejudiciului moral, prin care acțiunea a fost admisă parțial, -

c o n s t a t ă:

La data de 15 februarie 2023 Matei Veaceslav s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerului Justiției, solicitînd constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale și încasarea din contul Ministerului Justiției în beneficiul lui Matei Veaceslav prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale în sumă de 100000 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat, că prin ordonanța Procuraturii sectorului Botanica mun. Chișinău din 9 februarie 2015 a fost dispusă începerea urmăririi penale privind pregătirea de infracțiune și, anume, omorului intenționat a lui lui Matei Veaceslav comandat de Paschevici Serghei, Matei Ina și altor persoane neidentificate de către organul de urmărire penală prin intermediul presupusului executor pe nume Ivan infracțiunii prevăzute de art. 26 și 145 alin. (2) lit. lit. a), b), i) și p) Cod penal conform semnelor calificative săvârșit cu premeditate, din interes material, de două sau mai multe persoane, la comandă.

Notează că, prin ordonanța Procuraturii sectorului Botanica mun. Chișinău din 9 februarie 2015 Matei Veaceslav a fost recunoscut în calitate de parte vătămată.

Susține, că la 23 aprilie 2015 acțiunile intenționate lui Mocanu Marcel, Matei Ina și Paschevici Sergiu după reținerea în flagrant delict au fost contracarate de organul de

urmărire penală și datorită acestui fapt intențiile criminale acestora privind omorul lui Matei Veaceslav nu au fost realizate din motive independente de voința acestora.

A comunicat, că potrivit rechizitoriului Procuraturii sectorului Botanica mun. Chișinău din 27 octombrie 2015 pe cauza penală nr. 2015428011 acțiunile lui Matei Ina, Mocanu Marcel și Paschevici Sergiu au fost calificate în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 26, 145 alin. (2) lit. lit. a), b), i) și p) Cod penal.

Menționează, că cauza penală de învinuirea lui Matei Ina, Mocanu Marcel și Paschevici Sergiu în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 26, 145 alin. (2) lit. lit. a), b), i) și p) Cod penal a fost expediată pentru examinare Judecătoriei sectorului Botanica mun. Chișinău.

În procesul examinării cauzei penale Matei Veaceslav a fost asistat de avocați aleși prin intermediul cărora la 18 aprilie 2016 a înaintat acțiunea civilă, privind repararea prejudiciului moral și material cauzat prin infracțiune solicitând instanței de judecată încasarea solidară din contul lui Matei Ina, Mocanu Marcel, Paschevici Sergiu în beneficiul lui Matei Veaceslav prejudiciului moral determinat prin infracțiune estimat în valoare de 1000000 lei, iar în scopul asigurării acțiunii aplicarea interdicției de înstrăinare, sechestrului asupra drepturilor de proprietate, bunurilor imobile, mobile și conturilor bancare lui Matei Ina, Mocanu Marcel și Paschevici Sergiu.

Subliniază, că în perioada vizată prin Hotărîrea Curții Constituționale a Republicii Moldova din 23 februarie 2016 privind excepția de neconstituționalitate aliniatelor 3, 5, 8 și 9 art. 186 Cod procedură penală au fost declarate ca neconstituționale fiind contrare art. 25 alin. (4) din Constituție și respectiv la expirarea la 12 luni de arest preventiv inculpații Mocanu Marcel, Matei Ina și Paschevici Sergiu au fost eliberați din detenție.

Mai notează, că a înaintat instanței de judecată cererea privind aplicarea măsurilor de protecție pentru asigurarea securității prin care a solicitat aplicarea măsurilor de protecție pentru ocrotirea vieții, integrității corporale, libertății, bunurilor personale la fel și membrului de familie stabilite cu domiciliul prin actul judecătoresc a fiicei minore inclusiv rudelor apropiate în circumstanțele prevăzute de Legea cu privire la protecția martorilor și altor participant la procesul penal.

Indică, că prin încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 21 aprilie 2016 a fost admisă aplicarea măsurilor de protecție pentru asigurarea securității prin care s-a solicitat aplicarea măsurilor de protecție pentru ocrotirea vieții, integrității corporale, libertății, bunurilor personale la fel și membrului de familie fiicei minore Matei Gabriela-Anastasia a.n. 2008 inclusiv rudelor apropiate pentru perioada examinării cauzei penale de învinuirea lui Matei Ina, Mocanu Marcel și Paschevici Sergiu în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 26, 145 alin. (2) lit. lit. a), b), i) și p) Cod penal cu asigurarea protecției de stat părții vătămate Matei Veaceslav și membrului de familiei fiicei minore Matei Gabriela-Anastasia a.n. 2008 precum și

aplicarea asigurării pazei personale în timpul deplasărilor și altor măsuri de protecție care vor fi necesare în viziunea organului abilitat.

Din acest moment lui Matei Veaceslav i-au apărut mai multe stresuri psiho-emoționale. suferințe psihice cu pronunțarea vădită a stării de anxietate și neliniștilor sufletești evidențiate prin lipsa protecției din partea statului asigurării membrilor familiei și anume a mamei cu vârstă înaintată, care locuia singură la o distanță impunătoare de la mun. Chișinău la fel și fiicei minore, care pe parcursul zilei se afla la școală în lipsa protecției necesare.

În rezultat, lui Matei Veaceslav i-au apărut și alte dificultăți de sănătate unde în perioada vizată a suportat o intervenție chirurgicală de colecistectomie laparascopică cu extragerea și lichidarea vezicii biliare finalizată cu pierderea unui organ important din organismul uman.

A completat, că prin cererea suplimentară la acțiunea civilă privind repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune din 28 februarie 2017 Matei Veaceslav a solicitat instanței de judecată încasarea solidară din contul inculpaților Matei Ina, Mocanu Marcel și Paschevici Sergiu în beneficiul acestuia prejudiciului moral determinat prin infracțiune estimat în valoare de 1000000 lei cu anexarea înscrisurilor copiilor extrasului din istoria de boală, certificatelor de concediu medical.

Mai mult, instanței de judecată i-au fost prezentate și anexate la cauza penală hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 25 mai 2016, Deciziile Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 și Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2017 privind rezultatele examinării litigiul civil de partajarea averii în devălmășie între foștii soți Matei Veaceslav și Matei Ina, care dispuneau de relevanță deosebită în speță la examinarea obiectivă sub toate aspectele și care confirmă motivul interesului material la comiterea infracțiunii din partea inculpaților Matei Ina, Mocanu Marcel și Paschevici Sergiu.

Astfel prin acțiunile sale infracționale și încălcarea grosolană a regulilor bunurilor moravuri inculpații Matei Ina, Mocanu Marcel și Paschevici Sergiu au contribuit vădit și intenționat cu rea credință în privința părții vătămate Matei Veaceslav la prejudicii materiale constituite prin asistarea în procesele judiciare avocați lor aleși pe bază de contract concomitent la prejudicii morale manifestate prin suferințe fizice și psihice, l-au defăimat știrbind imaginea de veteran emerit al Ministerului afacerilor interne, care dispune de reputație ireproșabilă, stimă și respect în societate.

Menționează, că în majoritatea perioadei judecării cauzei penale în instanța de judecată Matei Veaceslav a fost nevoit să nu se încadreze în cîmpul muncii suportînd cheltuieli nejustificate pentru participarea la ședințele de judecată și tratamentul ambulator iar mijloacele financiare cheltuite fiind împrumutate de la diferite persoane, care le rambursează pînă în prezent.

Consideră reclamantul, că i-au fost create incomodități esențiale prin aplicarea asigurării pazei personale în timpul deplasărilor și măsurilor de protecție organului abilitat, inclusiv lipsa asigurării protecției din partea statului a fiicei minore și mamei pensionare cu vîrstă înaintată, care a locuit singură la o distanță impunătoare de la mun.

Chișinău, iar Matei Veaceslav fiind nevoit permanent să se deplaseze la vizită cu suportarea nejustificată a mijloacelor bănești pentru alimentarea cu combustibil al transportului.

Notează, că prin sentința Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 24 decembrie 2020 instanța de judecată a dispus încasarea solidară din contul inculpaților Matei Ina, Mocanu Marcel și Paschevici Sergiu în beneficiul lui Matei Veaceslav despăgubirii pentru prejudiciul moral în cuantum de 300000 lei cu încetarea măsurilor de proiecție aplicate în privința lui Matei Veaceslav în baza încheierii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 21 aprilie 2016.

La 29 decembrie 2020 Matei Veaceslav a declarat apel împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 24 decembrie 2020 prin care a solicitat casarea parțială al actului judecătoresc, iar cauză penală se află în examinare până în prezent în lipsa unei decizii judecătorești pe parcursul anilor în Curtea de Apel Chișinău.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău cauza penală de învinuirea lui Matei Ina, Mocanu Marcel și Paschevici Sergiu a fost stabilită prima ședință de judecată la 7 aprilie 2021, iar pe parcursul examinării cauzei penale fiind fixate mai multe ședințe de judecată, care nefiind lucrative din motivele neprezentării inculpaților.

Susține, că prezenta cauză penală a fost pornită de Procuratura sectorului Botanica mun. Chișinău la 9 februarie 2015 și expediată pentru examinarea în fond Judecătoriei sectorului Botanica mun. Chișinău, care s-a pronunțat peste cinci ani de zile numai la 24 decembrie 2020, iar începând cu anul 2021 cauza penală fiind pendinte în Curtea de Apel Chișinău și careva soluții până în prezent nu există.

Reiterează reclamantul, că procesul penal are o importanță esențială pentru acesta, care la moment nu mai dispune de timp suficient pe parcursul anilor să participe în ședințele de judecată, deoarece de fiecare dată când se întâlnește cu inculpații în sala de ședințe aceștia îi provoacă stare de neliniște și stres psiho-emoțional, nefiind asigurat de reprezentanții statului la o protejare obiectivă și efectivă, suportând cheltuieli de deplasarea la ședințele de judecată inclusiv și pentru acordarea asistenței juridice.

În acest sens Matei Veaceslav de nenumărate ori a solicitat instanțelor de judecată dispunerea accelerării judecării cauzei penale și respectării termenului rezonabil, care de fiecare dată au respins adresările acestuia din diferite motive neîntemeiate și nefondate.

La 2 mai 2023 reprezentantul pârâtului, Ministerul Justiției, Bejan Vadim a depus referința, prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Smochin Marcel, ca fiind neîntemeiată, menționând că prevederile Legii nr. 87 din 21.04.2011 nu acordă dreptul în mod automat la prejudiciu, în lipsa dreptului de a solicita acordarea acestui prejudiciu în temeiul Legii nr. 87 şi în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege. Or, din raportul motivat prezentat de Curtea da Apel Chișinău nr. 4-35/1-1004 din

21.04.2023, s-a constatat că instanțele judecătorești naționale au respectat cu strictețe dreptul părților litigioase la examinare în termen rezonabil a cauzei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 12 iunie 2023, acțiunea a fost admisă parțial. S-a constatat încălcarea dreptului lui Matei Veaceslav garantat de art.6 (dreptul la examinare în termen rezonabil a cauzei) din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, la examinare în termen rezonabil a cauzei penale, calitatea procesuală parte vătămată și parte civilă, pentru perioada aprilie 2016-15 februarie 2023. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Matei Veaceslav suma de 50000 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral pentru încălcarea dreptului garantat de art. 6 CEDO. În rest pretențiile s-au respins.

În motivarea soluției sale instanța de fond a reținut, că durata excesiv de mare a neexaminării cauzei încalcă cert dreptul reclamantului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale, în particular a acțiunii civile ale acestuia şi, în consecință, dreptul la un proces echitabil, garantat reclamantului atât de legislația naţională pertinentă citată mai sus, cât şi de normele internaționale.

Cu referire la pretențiile reclamantului privind încasarea prejudiciului moral instanța le-a reținut fondate parţial, iar suma de 50000 lei cu titlu de prejudiciu moral reprezentând o sumă care este una echitabilă, reală și corespunde suferințelor cauzate prin tergiversarea examinării cauzei penale în care ultimul are calitate și de parte civilă.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 14 iunie 2023 Ministerul Justiției, reprezentat de Bejan Vadim în baza procurii cu nr. 63 din 16.05.2023, a contestat-o cu apel, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii integral.

Împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 12 iunie 2023, la data de 26 iunie 2023 Matei Veaceslav a declarat apel nemotivat, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 12 iunie 2023, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 2 octombrie 2023, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Matei Veaceslav, în baza art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, părții apelante fiindu-i acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Totodată s-a explicat părții apelante, că în caz dacă nu va lichida neajunsurile indicate în încheiere în termenul acordat de instanță, cererea de apel nu va fi considerată depusă şi împreună cu actele anexate va fi restituită. În interiorul termenului acordat, partea apelantă a înlăturat neajunsurile indicate. În consecință, prin încheierea instanței de apel din 18 octombrie 2023, apelurile declarate de Ministerul Justiției și Matei Veaceslav, au fost acceptate pentru examinare și intentată procedura în apel.

În motivarea apelului reprezentantul Ministerului Justiției a indicat, că concluzia admiterii unei interpretări eronate de instanţa de judecată rezidă în faptul, că perioada de examinare din speţa principală pentru care se pretinde constatarea încălcării art. 6 din Convenţia CEDO şi art. 2 din Lega nr. 87, nu poate fi imputată exclusiv instanţelor de judecată.

Cu privire la tergiversarea cauzei a reprezentantul părții a menționat următoarele: prin decizia Curţii Supreme de Justiţie din 13 iulie 2016, emisă la cauza a Î.I. „Priţcan Gherasim" împotriva Ministerului Justiţiei, prin care instanţa de judecată a respins o acţiunea asemănătoare prezentei, motivând că: ,,Toate amânările ale şedinţelor de judecată ce au avut loc în speţa în care se invocă tergiversarea examinării cauzei, au survenit anume urmare a realizării drepturilor procesuale a părţilor, care au dus la amânarea examinării cauzei în repetate rânduri, motiv din care, întinderea examinării cauzei principale, nu poate fi pusă în seama instanţei de judecată, or aşa cum a fost menţionat anume părţile având drepturile sale procedurale au pus instanţa în situaţia amânării examinării cauzei şi întru asigurarea unui proces echitabil".

La fel, în cauza Latu Vasile şi Mîţu Vitalie împotriva Ministerului Justiţiei, unde instanţa de apel a respins pretenţiile reclamanţilor cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin examinarea în termen nerezonabil a cauzei, motivînd că: ,,Instanţa de judecată reieşind din materialele cauzei, ajunge la concluzia că în speţă examinând respectarea „justului echilibru" sub aspectul exigenţelor celerităţii procedurilor judecătoreşti şi principiul general al bunei administrări a justiţiei, urmează a f i acordată prioritate bunei administrări a justiţiei, respectarea căreia a implicat derogarea de la principiul soluţionării cauzei în termeni restrânşi".

În acest sens partea apelantă a făcut trimitere şi la practica juridică naţională, şi anume cauza civilă Podşivalov Ghenadie împotriva Ministerului Finanţelor, nr. 2ra-726/13, decizia din 24.04.2012, pe marginea căreia Curtea Supremă de Justiţie a respins acţiunea civilă în temeiul Legii nr. 87, motivîndu-se că, în răstimpul aflării dosarului pe rol, intimatul niciodată nu a scris cereri de accelerare a procedurii de examinare a pricinii şi nu a invocat pericolul de încălcare a termenului rezonabil de soluţionare a litigiului. Respectiv, pe marginea examinării cauzei civile Podşivalov Ghenadie împotriva Ministerului Finanţelor, nr. 2ra-726/13, decizia din 24 aprilie 2012, Curtea Supremă de Justiţie a respins acţiunea civilă în temeiul Legii nr.87 , motivînd, că în răstimpul aflării dosarului pe rol, intimatul niciodată nu a scris cereri de accelerare a procedurii de examinare a pricinii şi nu a invocat pericolul de încălcare a termenului rezonabil de soluţionare a litigiului. Totuşi, dacă părţile au contribuit în mare măsură la prelungirea procesului, acest fapt poate să conducă instanţa europeană la respingerea plângerii sub aspectul depăşirii termenului rezonabil. Trebuie reţinut de asemenea, din jurisprudenţa Curţii, că ceea ce li se pretinde părţilor este o „diligenţă normală" în cadrul procesului naţional, având drept scop finalizarea acestuia (Pretto şi alţii c. Italia, par. 33; decizia din 2 iulie 1997, Hervouet c. Franţa). Atunci când constată că părţile nu au dat dovadă de o asemenea diligenţă, Curtea reţine faptul cacest lucru reprezintă un element obiectiv, în

favoarea statului-parte la Convenţie (Hotărârea din 23 aprili1987, Poiss vs Austria, par. 57).

Sub acest aspect a mai menţionat, că în anumite situaţii acordarea de satisfacţii morale nu constituie o regulă, în materia drepturilor omului o recunoaştere oficială şi publică a violării constituie uneori prin sine o satisfacţie (Amihalachioae sau Timpul de Dimineaţă contra Moldovei).

Se mai invocă în cererea de apel, că pct. 13 al Hotărîrii Plenului Curţii Supreme de Justiţie nr. 3 din 9 iunie 2014 cu privire la aplicarea de către instanţele judecătoreşti a unor prevederi ale Convenţiei Europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, indică că: necesitatea respectării termenelor rezonabile a procesului de judecată nu poate justifica limitarea altor drepturi, prevăzute în art. 6 din Convenţia Europeană (de exemplu, dreptul la egalitatea procedurală ale părţilor din proces, dreptul inculpatului de a pune o întrebare martorului acuzării). Astfel, instanţa nu ar trebui sub pretextul respectării termenelor rezonabile în cadrul procesului de judecată să refuze în cercetarea probelor necesare pentru o completă şi corectă soluţionare a cazului, care pe cale de consecinţă ar încălca principiul egalităţi armelor. Astfel, instanţa de judecată nu ar trebui sub pretextul respectării termenului rezonabil de judecare pricinii să refuze în cercetarea probelor necesare pentru o completă şi corectă soluţionare a cazului, sau să îngrădească dreptul participanţilor la proces la folosirea a diferitor mijloace procedural civile prevăzute de legislaţia în vigoare, care pe cale de consecinţă ar încălca principiul egalităţi părţilor la proces, precum şi principiul contradictorialităţii procesului civil.

Subsidiar a relevat, că la caz se denotă un comportament lipsit de diligenţă din partea reclamantului, precum şi miza scăzută pentru acesta într-un examinarea cauzei penale. Or, potrivit art. 20 alin. (5) Cod procedură penală este prevăzut că, în situaţia icare, la efectuarea urmăririi penale sau la judecarea unei cauze concrete, există pericolul încălcării termenului rezonabil, participanţii la proces pot adresa judecătorului de instrucţie sau, după caz, instanței care judecă în fond cauza o cerere privind accelerarea urmăririi penale sau a procedurii de judecare cauzei.

A completat, că reclamantul Matei Veaceslav nu a înaintat nici o cerere de accelerare a examinării pricinii, astfel, la caz nu s-a făcut uz de remediul accelerator prevăzut de legislaţia procesual penală, fapt imputat doar lipsei de diligenţă a reclamantului.

În motivarea apelului reclamantul Matei Veaceslav a indicat, că hotărârea primei instanţe contravine principiului echităţii, subestimează valoarea prejudiciului moral cauzat şi deviază în mod considerabil de la practica Curţii Europene a Drepturilor Omului în cauze similare ce ţin de încălcarea art. 6 paragraf 1 CEDO.

În acest context declară partea, că deşi instanţa de fond a diminuat despăgubirile suferinţelor psihologice şi în acest sens să motiveze reducerea valorii prejudiciului moral de la 100000 lei la 50000 lei, totuşi vinovată de nerespectarea celerităţii

procedurilor judiciare este instanţa de fond care a examinat cauza penală. Or, în aproape 5 ani cît cauza penală s-a aflat în examinarea instanţei de fond magistratul nu a efectuat un rol activ şi diriguitor pentru a pune capăt încălcării termenului rezonabil, fapt ce denotă interpretarea eronată a dispoziţiilor Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti şi acordarea despăgubirii morale.

Susține, că având în vedere principiile compensării echitabile şi rezonabile a prejudiciului moral, suferinţele morale, starea de stres şi frustrare cauzate, consideră cuantumul prejudiciului moral solicitat în mărime de 100000 lei, sumă ce ar compensa suferinţele avute şi ar constitui o satisfacţie echitabilă, fiind şi una corelativă cu practica judiciară pe cazuri analogice.

În ședința de judecată apelantul/reclamant Matei Veaceslav a susținut cererea de apel și a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat, cu respingerea apelului declarat de reprezentantul Ministerului Justiției.

Reprezentantul apelantului/pârât Ministerul Justiției, Nigai Nicolae în ședința de judecată a solicitat admiterea cererii de apel pe motivele invocate și respingerea cererii de apel declarate de Matei Veaceslav.

Analizând, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces şi a materialelor din dosar în coroborare cu cadrul legal pertinent aplicabil, Colegiul consideră apelurile drept neîntemeiate și care urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

Termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Apelantul Ministerul Justiției a depus apelul la data de 14 iunie 2023, iar apelantul Matei Veaceslav a depus apelul la data de 26 iunie 2023, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/, dispozitivul căreia a fost pronunțat la 12 iunie 2023, astfel se constată apelurile declarate în termen.

Cadrul legal pertinent aplicabil speței.

În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședința de judecată.

Potrivit dispozițiilor art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele are au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul

raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1)-(3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.

Conform art. 373 Cod de procedură civilă (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

(2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

(3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

(5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

(6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

Articolul 5 alin. (1) Cod de procedură civilă declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform art. 1 alin. (1) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, scopul legii este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. Potrivit aliniatului (2) al aceluiași articol aplicarea și interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislației naționale, a prevederilor Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) şi (2) a Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, potrivit cărora orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă. Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

În conformitate cu art. 20 alin. (1) şi alin. (2) Cod de procedură penală, urmărirea penală şi judecarea cauzelor penale se face în termene rezonabile. Criteriile de apreciere a termenului rezonabil de soluţionare a cauzei penale sunt: 1) complexitatea cazului; 2) comportamentul participanţilor la proces; 3) conduita organului de urmărire penală şi a instanţei de judecată; 3^1) importanţa procesului pentru cel interesat. Aliniatul (4) al aceluiaş articol statuează că respectarea termenului rezonabil la urmărirea penală se asigură de către procuror, iar la judecarea cazului – de către instanţa respectivă.

La fel, Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale la art. 6§1 statuează că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public şi într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent şi imparţial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptată împotriva sa. Respectiv, cerinţa ca examinarea cauzei să se facă într-un termen rezonabil, trebuie raportată la fiecare caz în parte, luând în considerare durata procedurii, natura pretenţiilor, complexitatea procesului, comportamentul autorităţilor competente şi al părţilor, dificultatea dezbaterilor, aglomerarea rolului instanţei precum şi exercitarea căilor de atac. Perioada care urmează a fi luată în consideraţie la caz.

Starea de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierea instanței de apel.

După cum rezultă din materialele cauzei rezultă, că la data de 15 februarie 2023 Matei Veaceslav s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerului Justiției, solicitând constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale și încasarea din contul Ministerului Justiției în beneficiul lui Matei Veaceslav prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale în sumă de 100000 lei.

Fiind investită cu examinarea prezentului litigiu, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, fiind constatat încălcarea dreptului lui Matei Veaceslav garantat de art.6 (dreptul la examinare în termen rezonabil a cauzei) din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, la examinare în termen rezonabil a cauzei penale nr.2-613/15, calitatea procesuală parte vătămată, pentru perioada aprilie 2016-15 februarie 2023. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Matei Veaceslav suma de 50000 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral pentru încălcarea dreptului garantat de art. 6 CEDO. În rest pretențiile s-au respins.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, reclamantul Matei Veaceslav și pârâtul Ministerul Justiției, au contestat-o cu apel, apel invocând argumentele expuse mai sus.

Colegiul examinând materialele pricinii, analizând hotărârea pronunțată de instanța de fond și motivele reținute de instanță în necesitatea respingerii acțiunii în

coraport cu starea de fapt constatată și coroborată la prevederile legale pertinente și aplicabile raportului juridic litigios, conchide soluția instanței dată în actuala cauză ca fiind una corectă, întemeiată și legală.

Din materialele cauzei, precum şi din raportul prezentat de Curea de Apel Chișinău se constată cu certitudine, că la 29 octombrie 2015 cauza penală a fost repartizată pentru examinare, pe caz în prima instanță au avut loc 82 de ședințe de judecată, la 24 decembrie 2020 a fost pronunțată sentința de condamnare. La 21 ianuarie 2021 cauza penală a fost repartizată completului de judecată pentru examinare în ordine de apel, până la moment au fost fixate 9 ședințe de judecată.

Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, nr. 87/2011, constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul şi condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului reclamantului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile.

Potrivit prevederilor art.1 din Legea nr. 87/2011, scopul prezentei legi este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei şi a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. Aplicarea şi interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislației naționale, a prevederilor Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale şi a jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului. Orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege şi de legislația procesuală civilă, conform art. 2 din Legea nr. 87/2011.

În conformitate cu art. 2 din Legea nr. 87/2011, repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

Potrivit art. 20 Cod de procedură penală, „Urmărirea penală şi judecarea cauzelor penale se face în termene rezonabile. Criteriile de apreciere a termenului rezonabil de soluționare a cauzei penale sunt: 1) complexitatea cazului; 2) comportamentul participanților la proces; 3) conduita organului de urmărire penală şi a instanţei de judecată; 3^1) importanța procesului pentru cel interesat; 4) vârsta de până la 18 ani a victimei. Urmărirea penală şi judecarea cauzelor penale în care sunt persoane aflate în arest, precum şi minori, se fac de urgență şi în mod preferențial. Respectarea termenului rezonabil la urmărirea penală se asigură de către procuror, iar la judecarea cazului - de către instanţa respectivă. În situaţia în care, la efectuarea

urmăririi penale sau la judecarea unei cauze concrete, există pericolul încălcării termenului rezonabil, participanții la proces pot adresa judecătorului de instrucție sau, după caz, instanţei care judecă în fond cauza o cerere privind accelerarea urmăririi penale sau a procedurii de judecare a cauzei. Examinarea cererii se face în absența părților, în termen de 5 zile lucrătoare, de către judecătorul de instrucție sau, după caz, de către un alt judecător sau de un alt complet de judecată decât cel care examinează cauza. Judecătorul de instrucție sau instanţa decide asupra cererii din alin. (5) printr-o încheiere motivată, prin care fie că obligă organul de urmărire penală sau, după caz, instanţa care judecă în fond cauza să întreprindă un act procesual, stabilind, după caz, un anumit termen pentru accelerarea procedurii, fie că respinge cererea. Încheierea nu se supune nici unei căi de atac. În temeiul dispozițiilor legale citate se instituie obligația generală a statului de a repara persoanelor fizice prejudiciul material și moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale. Pentru a soluționa chestiunea despăgubirii reclamantului instanța de judecată inițial urmează să constate dacă a fost încălcat dreptul persoanei reclamante la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale”.

În situația în care termenul de examinare a cauzei penale a constituit aproximativ 5 ani pentru prima instanță, și încă 3 ani și o lună în instanța de apel, în curs de examinare, termen care a fost calculat de la data parvenirii cauzei penale în instanța de judecată (29 octombrie 2015) și până la data depunerii acțiunii în baza Legii nr. 87 din nr. 87 din 21.04.2011 (15 februarie 2023), iar până în prezent o soluție definitivă pe marginea acestei cauze nu a fost pronunțată, Completul judiciar consideră că instanța de fond temeinic și legal a conchis, că durata excesiv de mare a neexaminării cauzei încalcă cert dreptul reclamantului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale, în particular a acțiunii civile ale acestuia şi, în consecinţă, dreptul la un proces echitabil, garantat reclamantului atât de legislația naţională, cât şi de normele internaționale.

Odată identificată perioada de referință, aprecierea rezonabilității timpului procedurilor se face potrivit următoarelor criterii-miza pentru reclamant; comportamentul părţilor în proces şi complexitatea cauzei.

Complexitatea cauzei se apreciază după caz şi individual, ţinându-se cont de substanţa acuzaţiilor penale, necesitatea unui volum probatoriu, expertize, numărul de martori sau părţi în proces, ori elemente de extraneitate, existenţa altor proceduri paralele, etc.

Comportamentul părţilor include aprecierea comportamentului reclamantului şi autorităţilor. Se va aprecia bona/mala fides a tuturor părţilor implicate în proces, inclusiv existenţa unor întârzieri inexplicabile, amânări neîntemeiate, consecutivitatea şedinţelor, planificarea unei ordini a şedinţelor cu pauze îndelungate; etc.

Miza (interesul) pentru reclamant relevă importanţa sau scopul pentru persoana care pretinde violarea dreptului său la un termen nerezonabil.

Spre deosebire de procedurile civile, în procedurile penale miza pentru reclamant va creşte din momentul în care acesta are aplicate măsuri preventive privative de libertate sau restrictive de libertate. În general, miza pentru reclamant în procedurile penale practic nu se pune în discuţie niciodată, din momentul în care reclamantul prin definiţie riscă o pedeapsă penală, respectiv importanţa soluţionării prompte a chestiunii pentru el este prezumată.

De asemenea, sub aspectul criteriului comportamentul părţilor prin lipsa părţii acuzării, chiar şi motivată prin implicarea în alte procese, va fi privit mereu cu rezerve şi nu va constitui o scuză dacă această lipsă a fost una excesivă. Evaluarea chestiunii cu privire la complexitatea cazului, de obicei, se estimează în raport cu caracterul şi gravitatea acuzaţiilor, capetelor de acuzaţii, valoarea şi calitatea probatorului acumulat şi necesar de a fi acumulat, existenţa sau lipsa unor expertize complexe, existenţa complicilor şi co-acuzaţilor, etc.

În speţă, în ceea ce priveşte complexitatea cauzei, instanţa de apel consideră că, cauza penală de învinuire a lui Mocanu Marcel, Paschevici Sergiu și Matei Ina în comiterea infracţiunii prevăzută de art. 26, 145 alin. (1) lit. lit. a) b), i), p) din Codul penal este una complexă, având în vedere capătul de învinuire şi materialul probator.

Referitor la conduita părţilor şi autorităţilor naţionale, reieşind din raporturile privind modul de respectare a termenului rezonabil la examinarea şi judecarea cauzei penale, prezentate de Curtea de Apel Chișinău se constată că în primă instanță au fost fixate 82 de ședințe de judecată, iar în instanța de apel 9 ședințe de judecată, pe dosar figurează 3 inculpați, respectiv 3 avocați, la caz motivele care au stat la baza amânării ședințelor de judecată au fost imposibilitatea prezentării inculpaților, avocaților acestora, în unele ședinței neprezentarea procurorului.

În conexiunea celor relatate, reieşind din perioada de examinare a cauzei penale, care a constituit aproximativ 5 ani pentru prima instanță, și încă 3 ani și o lună în instanța de apel, iar până în prezent o soluție definitivă pe marginea acestei cauze nu a fost pronunțată, de atitudinea părţilor, de complexitatea, precum şi miza (interesul) pentru reclamant, Colegiul civil conchide că cerinţa cu privire la constatarea încălcării dreptului lui Matei Veaceslav la un termen rezonabil al procesului penal prevăzut de articolul 6§1 al Convenţiei, nu a fost respectată, aspect care generează constatarea acestei încălcări.

În contextul celor sus enunțate, instanța de apel reține că potrivit prevederilor art. 19 alin. (1) Cod civil, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel, iar odată fiind constatată încălcarea dreptului reclamantului la examinarea cauzei în termen rezonabil, Matei Veaceslav dispune de dreptul la repararea prejudiciului moral, iar cuantumul prejudiciului urmează a fi determinat proporțional acestora.

În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit, iar cuantumul

despăgubirilor trebuie în așa fel stabilit, încât să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victime.

În sensul dat, relevanță prezintă și jurisprudența CtEDO (cauza Antipenkov vs. Rusia, nr. 33470/03 din 15 octombrie 2009, §82) în care Curtea a reiterat că părții lezate nu-i poate fi cerut ca aceasta să prezinte probe întru argumentarea prejudiciului moral suferit, iar simpla constatare a încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil este suficientă pentru a oferi o satisfacție echitabilă.

Așadar, Colegiul conchide că la caz Matei Veaceslav are dreptul la repararea prejudiciului moral, or pretențiile acestuia întrunesc condițiile legale pentru angajarea răspunderii statutului în sensul pretins.

În acest sens, Colegiul apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele Ministerului Justiției în ceea ce privește lipsa dreptului reclamantului de a cere despăgubire în cazul din speță în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011. Or, prin prisma normelor de drept citate supra și a situației de fapt constatată în speța dedusă judecății, reclamantul Matei Veaceslav este subiect al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 și că acesta este îndreptățită să solicite compensarea prejudiciului cauzat prin neexaminarea în termen rezonabil a cauzei penale.

Conform art. 2 alin. (6) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti nr. 87 din 21 aprilie 2011, mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.

Iar art. 5 alin. (1) al aceleiaşi legi, statuează că în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, instanţa de judecată decide asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată.

Drept urmare, reieşind din specificul acţiunii, se va reţine că prima instanţă, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, creând condiţii obiective participanţilor la proces, just a ajuns la concluzia de a admite cerinţa cu privire la constatarea încălcării dreptului reclamantului Matei Veaceslav la judecarea în termenul rezonabil al cauzei penale şi repararea prejudiciului moral, totodată corect determinând şi mărimea compensaţiei pentru prejudiciu cauzat lui Matei Veaceslav în sumă de 50000 de lei, care ar constitui o satisfacţie echitabilă a

prejudiciului cauzat acestuia ca rezultat al încălcării termenului rezonabil al examinării cauzei penale. Or, cuantumul prejudiciului moral pretins de către Matei Veaceslav în mărime de 100000 lei este vădit disproporțional și excesiv în raport cu criteriile stabilite la caz și principiul general al echității.

Prin urmare, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelanți, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament juridic valabil circumstanțelor speței. În plus, este important de remarcat faptul că apelanții, utilizând calea de atac nu au prezentat în instanța de apel probe, pe care nu au avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

În circumstanțele de fapt și de drept descrise și, deoarece concluziile și soluția primei instanțe sunt corecte, iar hotărârea adoptată cu respectarea normelor de drept material şi procedural, cu verificarea şi aprecierea probelor administrate în conformitate cu cerințele art. 130 Codul de procedură civilă, iar motivele indicate de apelanți în cererile de apel sunt declarative, reducându-se doar la critica subiectivă a hotărârii contestate, Colegiul consideră apelurile neîntemeiat şi care urmează a fi respinse, cu menținerea în vigoare a hotărârii pronunțate în actuala pricină.

Reieșind din cele relatate și în conformitate cu prevederile art. art. 385 lit. a) şi 389-390 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Respinge cererile de apel declarate de Matei Veaceslav și Ministerul Justiției.

Menține hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 12 iunie 2023, pronunțată în cadrul cauzei civile inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Matei Veaceslav către Ministerul Justiției cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale și încasarea prejudiciului moral.

Decizia este definitivă şi executorie din data adoptării, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței **Nelea Budăi**
Judecător

Judecătorii **Viorica Mihaila**

Vitalie Cotorobai